

Становище на Комитета (член 64)

Становище 4/2019

относно проекта на административно споразумение за предаването на лични данни между органи за финансов надзор от Европейското икономическо пространство (ЕИП) и органи за финансов надзор извън ЕИП

Прието на 12 февруари 2019 г.

Съдържание

1	Кратко изложение на фактите	4
2	Оценка	4
3	Заключения/препоръки	8
4	Заключителни коментари	9

Европейският комитет по защита на данните,

като взе предвид член 63, член 64, параграф 2 и параграфи 3 — 8 и член 46, параграф 3, буква б) от Регламент 2016/679/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (наричан по-долу „ОРЗД“),

като взе предвид Споразумението за ЕИП, и по-специално приложение XI и протокол 37 към него, изменени с Решение № 154/2018 на Съвместния комитет на ЕИП от 6 юли 2018 г.,

като взе предвид членове 10 и 22 от своя Правилник за дейността от 25 май 2018 г., изменен на 23 ноември 2018 г.,

като има предвид, че:

(1) По силата на член 46, параграф 1, параграф 3, буква б) и параграф 4 от ОРЗД при липса на решение съгласно член 45, параграф 3, администраторът или обработващият лични данни може да предава лични данни на трета държава или международна организация само ако е предвидил подходящи гаранции и при условие че са налице приложими права на субектите на данни, и ефективни правни средства за защита. Подходящи гаранции могат да бъдат предвидени, по-специално и посредством разпоредби, които са включени в административни споразумения между публични органи или структури, и съдържат действителни, и приложими права на субектите на данните, като за използване на този инструмент се изисква разрешение от компетентния надзорен орган.

(2) Като се имат предвид специфичните характеристики на административните споразумения, посочени в член 46, параграф 3, буква б)¹, които могат да бъдат много разнообразни, всеки случай следва да се разглежда самостоятелно, без да се засяга оценката на която и да било друго административно споразумение.

(3) Съгласно член 70, параграф 1 от ОРЗД, Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) осигурява съгласуваното прилагане на Регламент (ЕС) 2016/679 в цялото Европейско икономическо пространство. По силата на член 64, параграф 2 механизмът за осигуряване на съгласуваност може да бъде задействан от надзорен орган, от председателя на ЕКЗД или от Комисията във връзка с всякакъв въпрос с общо приложение или с последици в повече от една държава членка. ЕКЗД дава становище по отнесения до него въпрос, при условие че все още не е давал становище по същия въпрос.

(4) Както е предвидено в член 64, параграф 3 от ОРЗД във връзка с член 10, параграф 2 от Правилника за дейността на ЕКЗД, становището на ЕКЗД се приема в срок от осем седмици, след като председателят реши, че досието е пълно. По решение на председателя на ЕКЗД този срок може да бъде удължен с още шест седмици предвид сложността на въпроса.

(5) Съгласно член 65, параграф 1, буква в) от ОРЗД, когато компетентен надзорен орган не се е съобразил със становището на ЕКЗД, дадено по реда на член 64, всеки засегнат надзорен орган

¹ Вж. също съображение 108 от ОРЗД.

или Комисията може да отнесе въпроса до ЕКЗД, който приема решение със задължителен характер,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО СТАНОВИЩЕ:

1 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ФАКТИТЕ

1. След няколко кръга дискусии, Европейският орган за ценни книжа и пазари (ESMA), действащ като посредник за органите за финансов надзор от ЕИП (национални компетентни органи) и от свое име, и Международната организация на комисиите по ценни книжа (IOSCO) предоставиха чрез официално писмо приложения проект на административно споразумение съгласно член 46, параграф 3, буква б) от ОРЗД с цел да се уреди предаването на лични данни от органи за финансов надзор от ЕИП (и самия ESMA) към органи за финансов надзор извън ЕИП. Председателят на ЕКЗД беше уведомен за този проект на административно споразумение на 2 януари 2019 г.
2. След предаването, председателят на ЕКЗД поиска от Комитета да даде становище съгласно член 64, параграф 2 от ОРЗД. Решението относно пълнотата на досието бе взето на 15 януари 2019 г.

2 ОЦЕНКА

3. Проектът на административно споразумение може да бъде използван от всички пазарни регулатори в ЕИП и да бъде предоставен на компетентните надзорни органи, за даване на разрешение. Поради това, въпросът има последици в повече от една държава членка по смисъла на член 64, параграф 2 от ОРЗД.
4. Проектът на административно споразумение е необходим за осигуряването на ефикасно международно сътрудничество между тези органи, действащи в качеството си на публични органи, регулатори и/или надзорни органи на пазарите на ценни книжа и/или на деривативи с цел „защита на инвеститорите или клиентите и укрепване на целостта на пазарите на ценни книжа, и деривативи, и доверието в тях“ в съответствие с техните правомощия, определени в приложимото законодателство.
5. При преценката на разпоредбите, съдържащи се в проекта на това конкретно административно споразумение, ЕКЗД взе под внимание редица специфични елементи за оценяването на евентуални рискове, свързани с предаването на лични данни, включително вида на личните данни, които са предмет на административното споразумение, и преследваните цели.
6. Проектът на административно споразумение, чийто пълен текст се съдържа в приложението, съдържа следните гаранции:

- **Определения на основни положения от ОРЗД и на права на субектите на данните:** в раздел II от административното споразумение се съдържат съответните определения, необходими за определянето на приложното поле на административното споразумение и последователното му прилагане. Сред тях има определения на основни положения и права от европейската нормативна уредба за защитата на данните, като например „лични данни“, „обработване“, „нарушение на сигурността на личните данни“, „право на достъп“, „право на заличаване“, които са в съответствие с определенията, съдържащи се в ОРЗД.
- **Принцип за целесъобразност и забрана за по-нататъшно използване:** раздел III, точка 1 от административното споразумение се основава на принципа, че органите имат определени отговорности и регулаторни правомощия, включващи защита на инвеститорите или клиентите и укрепване на целостта на пазарите на ценни книжа и/или на деривативи, и доверието в тях. Съгласно принципа за целесъобразност на обработката на данни, предаването може да се извършва единствено в рамките на тези правомощия и отговорности, а именно, ако е необходимо за изпълнението на техните институционални задачи, като на получаващия орган няма да бъде разрешено да обработва допълнително личните данни по начин, който е несъвместим с тези цели.
- **Принцип за качество на данните и пропорционалност:** съгласно раздел III, точка 2 от административното споразумение, предаващият орган трансферира само точни и актуални лични данни, които са подходящи, релевантни и ограничени до необходимото във връзка с целите, за които се предават и впоследствие обработват. Всеки орган уведомява другия, ако разбере, че предадените лични данни са неверни. Като се имат предвид целите, за които личните данни са били предадени и впоследствие обработени, всеки орган допълва, заличава, блокира, коригира или по друг начин поправя личните данни, когато е необходимо.
- **Принцип на прозрачност:** всеки орган ще предоставя на субектите на данните стандартно съобщение относно извършваното обработване, включително относно предаването, видовете субекти, на които могат да бъдат предавани данните, правата, с които субектите на данните разполагат съгласно действащите правни изисквания, в това число как могат да упражняват тези права и информация за приложими забавяния или ограничения във връзка с упражняването на правата, както и данните за връзка при възникване на спор или предявяване на иск. Всеки орган ще публикува съобщението на своя уебсайт заедно с разглежданото споразумение. Освен това, органите от ЕИП ще предоставят на субектите на данните индивидуално известие в съответствие с ОРЗД, а в случая на ESMA - и в съответствие с Регламент 2018/1725.
- **Принцип на съхраняване на данни:** съгласно предвиденото в раздел III, точка 7 от административното споразумение, органите ще съхраняват личните данни не по-дълго от необходимото за изпълнението на целта, за която те се обработват в съответствие с действащото законодателство.
- **Мерки за сигурност и поверителност:** съгласно раздел III, точка 4, всеки получаващ орган ще разполага с подходящи технически и организационни мерки за защита на предаваните му лични данни срещу случаен или неправомерен достъп, унищожаване, изгубване, промяна или неразрешено разкриване, включително например, маркиране на информацията като лични данни и ограничаване на лицата, имащи достъп до личните данни.

В административното споразумение се предвижда също така, че ако получаващ орган узнае за нарушение на сигурността на лични данни, той ще уведоми предаващия орган във възможно най-кратък срок и ще използва разумни и подходящи средства за отстраняване на нарушението на сигурността на личните данни и свеждане до минимум на евентуалните неблагоприятни последици.

- **Гаранции, свързани с правата на субектите на данните:** раздел III, точка 5 от административното споразумение предвижда гаранции, свързани с правата на субектите на данните. Субектите на данните могат да получават потвърждение дали данните им са били предадени на друг орган за финансов надзор извън ЕИП (компетентен орган от трета държава). Също така, при поискване те ще получават достъп до своите лични данни. Освен това, субектите на данните ще могат да искат директно от съответния национален компетентен орган или компетентен орган от трета държава данните им да бъдат поправени, заличени, ограничени или блокирани. Информацията относно тези гаранции трябва да се предоставя на уебсайта на националния компетентен орган или на компетентния орган от трета държава. Всяко ограничаване на тези права трябва да бъде предвидено по закон и се допуска единствено до такава степен и за толкова време, колкото е необходимо за защита на поверителността, или за важни цели от обществен интерес, които – ако предаващият орган е национален компетентен орган от ЕИП – трябва да бъдат признати от държавата членка на този национален компетентен орган (например, за предотвратяване на оказването на влияние върху или нанасяне на вреди на дейностите по надзор/правоприлагане).
- **Ограничения за последващо предаване на данните:** последващо предаване на данните на трето лице в друга държава, което не е орган, участващ в административното споразумение, и не е обхванато от решение на Европейската комисия относно адекватното ниво на защита, ще се извършва единствено с предварителното писмено съгласие на предаващия орган и при условие че третото лице предоставя подходящи гаранции, които са съвместими с гаранциите в административното споразумение.

Същите гаранции са предвидени и в случаите на обмен на лични данни с трето лице в държавата на получаващия орган, освен ако в извънредни случаи това трето лице не може да осигури горепосочените гаранции. В този случай, предаването може да се извърши единствено ако обменът е необходим „поради важни причини от обществен интерес“. Когато предаващият орган е национален компетентен орган от ЕИП, този обществен интерес трябва да бъде признат от държавата членка на националния компетентен орган.

Лични данни могат да бъдат обменени с трето лице в държавата на получаващия орган (например публични органи, съдилища, саморегулиращи се организации и участници в производствата по правоприлагане) без съгласието на предаващия орган или без гаранции само в два случая:

(i) ако целта, за която личните данни се обменят и впоследствие използват, е съвместима с целта, за която данните са били първоначално предадени, или с общата рамка на използване, посочена в първоначалното конкретно искане от получаващия орган, и обменът е необходим за изпълнението на правомощията и отговорностите на получаващия орган и/или на третото лице;

(ii) когато обменът на лични данни се извършва въз основа на правно обвързващо искане или се изисква по закон. Получаващият орган уведомява предаващия орган преди

обмена и предоставя информация за исканите данни, искащия орган и правното основание за обмена. Получаващият орган полага всички усилия за ограничаване на обмена на личните данни, получени по силата на споразумението, по-специално чрез посочване на всички приложими изключения и привилегии, предвидени от закона.

- **Правна защита:** раздел III, точка 8 от административното споразумение предвижда механизъм за правна защита. Целта на този механизъм е да гарантира правото на правна защита и, когато е целесъобразно, на обезщетение. Когато административното споразумение не се спазва, включително когато са нарушени правата на субекта на данните, може да бъде потърсена правна защита пред компетентен орган (т.е. съд). Правната защита пред такъв компетентен орган се предоставя в съответствие с приложимите правни норми, като се гарантира, че правата на субекта на данните, свързани с принципите и гаранциите, предвидени в административната договореност, могат да бъдат упражнявани ефективно. Предаващият орган се уведомява за всеки спор или иск и органите от двете страни ще полагат всички усилия за решаване на спора или иска по взаимно съгласие. Ако въпросът не може да бъде решен по взаимно съгласие, ще се използват други методи за решаване на спора, включително необвързваща медиация или механизми за уреждане на спорове. Ако предаващият орган смята, че получаващ орган не е действал в съответствие с гаранциите, посочени в административното споразумение, т.е. не е изпълнил решението, прието при необвързващата медиация или вследствие прилагането на механизма за алтернативно решаване на спорове, той прекратява всякакво предаване на получаващия орган по силата на административното споразумение докато въпросът не бъде уреден по задоволителен начин. Освен това, „групата за оценка“ (както и всички други органи) ще бъде уведомена и може, в случай, че установи „явна промяна в желанието или способността на [получаващия орган] да действа в съответствие с [административното споразумение]“, да препоръча прекратяване на участието на получаващия орган в споразумението. За да се даде възможност на субектите на данните да упражнят правото си на правна защита, споразумението се оповестява публично.
 - **Механизъм за надзор:** в раздел IV от административното споразумение се предвижда механизъм за външен надзор, с който се гарантира прилагането на гаранциите на споразумението. Този механизъм за надзор се състои от периодични прегледи, провеждани от „групата за оценка“, както и от вътрешните оценки, извършвани от всеки национален компетентен орган/компетентен орган от трета държава. Съчетаването на външен и вътрешен надзор, както и евентуалните последващи действия, които могат да бъдат предприети в резултат на негативна оценка и които могат да включват препоръка за прекратяване на участието на орган в споразумението — осигуряват задоволителна степен на защита.
7. ЕКЗД приветства усилията, положени във връзка с това международно административно споразумение, съдържащо редица важни гаранции за защита на данните. За да се гарантира, че тези предпазни мерки ще продължат да осигуряват подходящо равнище на защита на данните при предаването на данни на трета държава по силата на това административно споразумение, ЕКЗД, като взема под внимание уникалния характер на подобни незадължителни договорености, подчертава следното:
8. Всеки компетентен надзорен орган ще извършва мониторинг на административното споразумение и на практическото му прилагане, особено във връзка с раздел III, точки 5, 6 и 8 и раздел IV, отнасящи се до правата на субектите на данните, по-нататъшното предаване, правната

защита и механизмите за надзор, за да се гарантира, че субектите на данните имат ефективни и приложими права, разполагат с адекватна правна защита и че се осъществява ефективен надзор за спазването на споразумението.

9. Всеки компетентен надзорен орган дава разрешение за това административно споразумение като подходяща гаранция за защита на данните с оглед на трансграничното предаване на данни, само при условие че подписващите страни спазват изцяло всички клаузи на споразумението.
10. Всеки компетентен надзорен орган преустановява трансфера на данни, подавани от националния компетентен орган в неговата държава членка съгласно разрешението, ако административното споразумение вече не предоставя подходящи гаранции по смисъла на ОРЗД.

3 ЗАКЛЮЧЕНИЯ/ПРЕПОРЪКИ

11. Като взема предвид горепосоченото и ангажиментите, които органите за финансов надзор от ЕИП, ESMA и органите за финансов надзор извън ЕИП ще поемат с подписването на това административно споразумение, за да *„разполагат с подходящи гаранции за обработването на такива лични данни при упражняването на съответните им регулаторни правомощия и отговорности“* и да *„действат в съответствие с това споразумение“*, ЕКЗД е на мнение, че споразумението осигурява подходящи гаранции за случаите, в които въз основа на него ще се извършва предаване на лични данни на публични органи в трети държави, които не са обхванати от решение на Европейската комисия относно адекватното ниво на защита.
12. В съответствие с преамбюла на административното споразумение, в който се признава значението на редовния диалог между националните компетентни органи от ЕИП и съответните им компетентни надзорни органи или, в случая на ESMA, Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД), и за да се даде възможност на компетентните надзорни органи да изпълняват задачата си по извършване на мониторинг и осигуряване на прилагането на ОРЗД в съответствие с член 57, параграф 1, буква а) от ОРЗД, в приетото от компетентния надзорен орган разрешение следва да се предвижда, че всеки национален компетентен орган от ЕИП, подписал споразумението, както и ESMA ще уведомяват съответния компетентен надзорен орган за всяко спиране на предаването на лични данни въз основа на раздел III, точка 8 и раздел IV от административното споразумение, както и за всяко негово преразглеждане на или преустановяване на участието в него въз основа на раздел V.
13. Наред с това ЕКЗД припомня, че съгласно принципа на отчетност всеки национален компетентен орган и ESMA ще трябва да съхраняват информация с цел улесняване на извършването на мониторинг от надзорните органи.. При всички обстоятелства тази информация се предоставя, ако бъде поискана от компетентния надзорен орган. Освен това, всеки надзорен орган може в издаваното от него разрешение да поиска да получава ежегодно тази информация от националните компетентни органи или ESMA без предварително искане. Информацията следва да съдържа данни за броя на исканията и исковете, подадени от субекти на данни в ЕС, подробности за случаите, които не са били решени чрез предвидените механизми за уреждане на спорове, и съответни констатации и действия на групата за оценка в резултат на периодичните прегледи, включително действия, предприети по отношение на обмена на лични данни по

силата на раздел 6.2.3 от административното споразумение. Също така, следва да се записва информацията за получените от националните компетентни органи уведомления относно обмена на информация с трето лице, извършен от компетентните органи на трета държава въз основа на правно обвързващо искане или съгласно изисквания, заложиени в закон.

4 ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ

14. Настоящото решение ще бъде публично оповестено съгласно член 64, параграф 5, буква б) от ОРЗД.

За Европейския комитет по защита на данните,

Председател

(Андреа Йелинек)